

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Національного університету охорони

здоров'я України

імені П. Л. Шупика, професор

Наталія САВИЧУК

08 05 2026 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації

Ворони Романа Миколайовича

на тему: «Профілактика та лікування післяпологових кровотеч із
використанням вакуумної системи низького тиску»

що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань

222 «Медицина», за спеціальністю 14.01.01(спеціалізація « Акушерство та

гінекологія»)

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувач Ворона Роман Миколайович у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план відповідно до вимог освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, що відповідає Національній рамці кваліфікацій та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

У процесі навчання аспірант набув ґрунтовних фахових знань зі спеціальності «Акушерство та гінекологія», оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, необхідними для формування системного наукового світогляду, дотримання принципів професійної етики та розвитку загальної наукової культури.

Здобувач також сформував універсальні дослідницькі навички, зокрема здатність до усної та письмової презентації результатів власних наукових досліджень українською мовою, використання сучасних інформаційних технологій

у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проєктами, підготовки заявок на фінансування наукових досліджень та оформлення прав інтелектуальної власності.

Крім того, аспірант набув достатнього рівня мовних компетентностей, що забезпечує можливість представлення й обговорення результатів наукової роботи англійською мовою в усній і письмовій формах, а також повне розуміння іншомовних наукових публікацій за відповідною спеціальністю.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Ворони Романа Миколайовича був затверджений у встановленому порядку рішенням вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

Науковий керівник: доктор медичних наук, професор кафедри акушерства і гінекології Голяновський Олег Володимирович.

Термін виконання дисертаційної роботи відповідав встановленому періоду навчання в аспірантурі.

Усі розділи індивідуального плану наукової роботи аспірантом Вороною Р.М. виконані своєчасно та в повному обсязі, що підтверджено результатами піврічної проміжної, річної та заключної атестації.

Заплановані наукові дослідження проведені у визначені терміни з використанням сучасних, інформативних і адекватних поставленим завданням методів дослідження. Отримані результати є достатніми для формування наукових положень, висновків і практичних рекомендацій дисертаційної роботи.

3. Актуальність теми дисертації

Акушерські кровотечі залишаються однією з провідних причин материнської смертності та тяжких ускладнень у всьому світі. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, післяпологова кровотеча (ППК) зумовлює близько 25–30% усіх випадків материнської смертності. Частота післяпологових кровотеч становить 5–10% від загальної кількості пологів, причому у 1–3% випадків вони мають масивний

характер та потребують проведення інтенсивної терапії, застосування протоколів масивної трансфузії та хірургічних методів гемостазу.

Основною причиною розвитку післяпологової кровотечі є порушення скоротливої здатності матки (атонія), що супроводжується недостатнім здавленням спіральних артерій після відшарування плаценти. Відповідно до сучасної концепції «4Т» (Tone, Tissue, Trauma, Thrombin), до ключових етіологічних факторів належать зниження тону м'язів матки, затримка частин плаценти, травматичні ушкодження пологових шляхів та порушення системи гемостазу.

Важливу роль у патогенезі акушерських кровотеч відіграють порушення системи гемостазу. Масивна крововтрата швидко призводить до розвитку коагулопатії споживання, яка в поєднанні з гіпотермією та метаболічним ацидозом формує так звану «летальну тріаду», що суттєво ускладнює перебіг критичних станів і потребує своєчасного застосування принципів Damage Control Resuscitation. Сучасні підходи до лікування передбачають раннє виявлення кровотечі, кількісну оцінку об'єму крововтрати та швидке впровадження комплексних терапевтичних заходів, включаючи утеротонічну терапію, застосування транексамової кислоти та механічні методи гемостазу.

Незважаючи на значний прогрес у лікуванні післяпологових кровотеч, включаючи застосування утеротоніків, балонної тампонади матки, емболізації маткових артерій та хірургічних методів гемостазу, ключовим напрямком сучасного акушерства залишається профілактика розвитку кровотеч.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційне дослідження аспіранта Ворони Романа Миколайовича на тему «Профілактика та лікування післяпологових кровотеч із використанням вакуумної системи низького тиску» виконано в межах науково-дослідної роботи кафедри акушерства і гінекології №1 Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «Прогнозування, профілактика і терапія акушерсько-гінекологічної патології на основі впровадження інноваційних технологій», № державної реєстрації 0122U002407.

Термін виконання науково-дослідної роботи відповідав періоду виконання дисертаційного дослідження.

Науковий керівник НДР - доктор медичних наук, професор кафедри акушерства і гінекології Голяновський Олег Володимирович.

Дисертаційне дослідження є фрагментом зазначеної науково-дослідної роботи та виконане відповідно до її мети, завдань і основних наукових напрямів.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна

Аспірантом Вороною Романом Миколайовичем вперше:

- на підставі проспективного рандомізованого контрольованого дослідження комплексно обґрунтовано ефективність застосування вакуумної системи низького тиску у профілактиці та лікуванні післяпологових кровотеч у різних клінічних сценаріях.
- застосування вакуумної системи низького тиску при вагінальних пологах дозволяє достовірно знизити об'єм крововтрати та частоту розвитку післяпологових кровотеч.
- встановлено високу ефективність вакуумної системи низького тиску у лікуванні ранньої рефрактерної атонічної післяпологової кровотечі, що проявляється у скороченні часу досягнення гемостазу, зменшенні об'єму крововтрати та зниженні потреби у застосуванні інвазивних методів гемостазу.
- обґрунтовано доцільність застосування вакуумної системи низького тиску при кесаревому розтині з метою профілактики інтра- та післяопераційної кровотечі, що супроводжується достовірним зниженням крововтрати та частоти масивних кровотеч.

Доповнено наукові дані щодо патогенетичних механізмів дії вакуумної системи низького тиску, які полягають у створенні негативного тиску в порожнині матки, стимуляції її скорочення та забезпеченні ефективного механічного гемостазу.

Отримали подальший розвиток підходи до профілактики та лікування післяпологових кровотеч, що дозволяють зменшити частоту гемотрансфузій, хірургічних втручань та сприяють збереженню репродуктивної функції жінок.

6. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, що мають істотне значення для галузі знань та підтверджуються документами.

Отримані у дисертаційному дослідженні результати мають істотне значення для галузі знань «Охорона здоров'я», зокрема для сучасного акушерства та гінекології, і базуються на результатах власних клінічних, лабораторних, ультразвукових та медико-статистичних досліджень.

Теоретичне значення дисертаційної роботи полягає у поглибленні наукових уявлень про патогенез післяпологових кровотеч, удосконаленні підходів до їх ранньої діагностики на основі кількісної оцінки крововтрати та гемодинамічних показників, а також у обґрунтуванні ефективності сучасних медикаментозних і механічних методів гемостазу.

Отримані результати дозволять систематизувати дані щодо застосування утеротонічних засобів, транексамової кислоти та малоінвазивних методів (балонна та вакуум-індукована тампонада), розширити уявлення про їх вплив на перебіг післяпологового періоду, а також сформувані науково обґрунтовані підходи до оптимізації алгоритмів ведення пацієнток із ризиком розвитку післяпологових кровотеч.

Практичне значення дисертаційної роботи дозволила:

- розробити та впровадити диференційований підхід до профілактики та лікування післяпологових кровотеч із застосуванням вакуумної системи низького тиску залежно від клінічного сценарію розвитку акушерської кровотечі. Запропонований алгоритм ведення породіль достовірно знижує

об'єм крововтрати, частоту післяпологових кровотеч, а також потребу у застосуванні додаткових утеротонічних препаратів і гемотрансфузій.

- використання вакуумної системи низького тиску дозволяє підвищити ефективність консервативного гемостазу при атонічних післяпологових кровотечах, зменшити частоту застосування інвазивних методів лікування та хірургічних втручань.

- запропонований метод сприяє зниженню кількості виконаних гістеректомій, що забезпечує збереження репродуктивної функції жінок, покращує якість життя у післяпологовому періоді та зменшує показники материнської захворюваності.

Отримані результати можуть бути рекомендовані для широкого впровадження у клінічну практику акушерських стаціонарів різного рівня як ефективний, безпечний та доступний метод профілактики і лікування післяпологових кровотеч, зокрема в КНП КОР «Київський обласний перинатальний центр», а також використовуються у клінічній роботі баз кафедри акушерства і гінекології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, а саме Вишгородської ЦРЛ та Ніжинського ПБ.

7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

Аспірант Ворона Роман Миколайович особисто сформував групи спостереження та контролю. Обґрунтованість наукових положень, висновків і

рекомендацій забезпечується чітко сформульованою метою та завданнями дослідження, достатнім обсягом клінічного матеріалу ($n=230$), а також застосуванням сучасного дизайну дослідження — проспективного рандомізованого контрольованого дослідження. Рандомізація пацієток методом простої випадкової вибірки дозволила сформувати порівнювані групи та мінімізувати вплив систематичних похибок.

Організація дослідження передбачала стратифікацію пацієток на клінічно однорідні підгрупи відповідно до напрямів дослідження (профілактика післяпологових кровотеч після вагінальних пологів, лікування ранніх атонічних кровотеч, профілактика інтра- та післяопераційних кровотеч при кесаревому розтині), що підвищує внутрішню валідність отриманих результатів та дозволяє проводити коректний порівняльний аналіз.

У роботі використано дані медичної документації вагітних і породіль (індивідуальні карти вагітної та породіллі, історії пологів, протоколи оперативних втручань), результати клінічних, ультразвукових та доплерометричних досліджень, а також показники перебігу вагітності, пологів і післяпологового періоду.

Отримані результати досліджень вносилися у сформовану електронну базу даних. Статистична обробка отриманого матеріалу проводилась із використанням методів варіаційної статистики. Для аналізу якісних показників застосовували розрахунок відносних величин та їх похибки ($\pm m$), оцінку достовірності відмінностей між групами виконували з використанням критерію відповідності χ^2 Пірсона. Рівень статистичної значущості вважали достовірним при $p < 0,05$.

З метою оцінки впливу окремих факторів ризику на розвиток післяпологових кровотеч використовували розрахунок відношення шансів (Odds Ratio, OR) з визначенням 95% довірчого інтервалу (95% CI). Вплив факторів вважали статистично незначущим у разі включення одиниці до меж довірчого інтервалу.

Статистичну обробку та аналіз отриманих результатів здійснювали з використанням програмного забезпечення STATISTICA та стандартних офісних

програм для операційної системи Windows, що забезпечило об'єктивність, надійність і відтворюваність результатів дослідження.

8. Апробація результатів дослідження.

Матеріали дисертації оприлюднені та апробовані у виступах на конгресах, науково-практичних конференціях, зокрема: на пленумі ГО «асоціації акушерів-гінекологів України» та науково-практичній конференції з міжнародною участю «Акушерство, гінекологія, репродуктологія: сьогодення та перспективи» (м. Ужгород, 2-3 жовтня 2025 року);

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Основні наукові результати висвітлені у публікаціях та розкривають основний зміст дисертації. За матеріалами дисертації опубліковано 8 статей, зокрема статті в наукових фахових журналах, відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», усі індексуються в науковому періодичному виданні нашої держави, з них 6 — у виданнях, що індексуються в міжнародній наукометричній базі Scopus, у тому числі 1 стаття — у журналі квартиля Q1.

Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспірантці. Аспірант Ворона Роман Миколайович брав участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів до друку.

Повний список публікацій додається.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Аспірантом Вороною Романом Миколайовичем особисто сформульовано мету дисертаційної роботи, визначено завдання дослідження та обрано адекватні методи їх реалізації. Автором самостійно здійснено пошук, відбір та критичний аналіз сучасних вітчизняних і зарубіжних наукових джерел за темою дисертації.

Здобувач безпосередньо брав участь у формуванні клінічних груп, зборі первинного клінічного матеріалу, проведенні клінічних, лабораторних,

ультразвукових, доплерометричних та гормональних досліджень, а також у динамічному спостереженні за перебігом вагітності, пологів і післяпологового періоду у жінок.

Автором особисто виконано медико-статистичну обробку отриманих результатів, їх аналіз та узагальнення, наукове обґрунтування диференційованого підходу до ведення пологів жінок, а також розроблено комплекс лікувально-профілактичних заходів і удосконалену методику оперативного розродження.

Усі розділи дисертаційної роботи написані авторкою особисто; сформульовано висновки та практичні рекомендації. Здобувачка є основним автором і співавтором наукових публікацій за темою дисертаційного дослідження.

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертаційна робота повністю відповідає паспорту спеціальності галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Аспірантом Вороною Романом Миколайовичем вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики НУОЗ України імені П. Л. Шупика з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (протокол № 5 від 04.05.2026 р.). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (протокол № 5 від 31.05.2024 р.)

12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням наукового стилю викладення.

Дисертація викладена українською мовою на 115 сторінках друкованого тексту, з яких 84 сторінки основного тексту. Робота складається зі вступу, огляду літератури, матеріалів та методів дослідження, двох розділів власних досліджень, аналізу та обговорення отриманих результатів, висновків, списку використаних джерел, який містить 169, з них кирилицею - 1, латиною 168. Робота включає в себе 8 таблиці та 5 рисунків. Результати дослідження опубліковано у 8 наукових працях, з них 6 — у виданнях, що індексуються в міжнародній наукометричній базі Scopus, у тому числі 1 стаття — у журналі квартиля Q1.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспіранта Ворона Романа Миколайовича, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей. Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспірантом Вороною Романом Миколайовичем здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Ворона Роман Миколайович оволодіва методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провела власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару від 15.01.2025 (протокол № 1) встановлено, що результати виконаного наукового

дослідження вирішують важливе наукове завдання – зменшення показників материнської та перинатальної захворюваності у вагітних із ризиком післяпологових атонічних кровотеч.

Дисертація Ворони Романа Миколайовича на тему «Профілактика та лікування післяпологових кровотеч із використанням вакуумної системи низького тиску» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Акушерство та гінекологія») повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді відповідного профілю.

Головуючий на засіданні

фахового семінару, д.мед.н., професор
кафедри акушерства та медицини плода
НУОЗ України імені П. Л. Шупика

Сергій Вдовиченко

Рецензент,

д.мед.н., професор кафедри акушерства та
гінекології НУОЗ України імені П. Л.
Шупика

Олександр Волошин

Рецензент,

к.мед.н., доцент кафедри акушерства та
гінекології НУОЗ України імені П. Л.
Шупика

Ольга Морозова

Секретар фахового семінару,

д.мед.н., асистент кафедри акушерства та
гінекології НУОЗ України імені П. Л.
Шупика

Лариса Стаселович

ДОДАТОК №1

до висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ворони Романа Миколайовича на тему: «Профілактика та лікування післяпологових кровотеч із використанням вакуумної системи низького тиску», що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 222 «Медицина», за спеціальністю 14.01.01 (спеціалізація « Акушерство та гінекологія»)

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Голяновський О. В., Ворона Р. М., Голеня І. М., Федоренко Д. С. Сучасні підходи до діагностики, лікування та профілактики післяпологових кровотеч (огляд літератури). *Ukrainian Journal Health of Woman*. 2024. 5(174): 54-65. doi: 10.15574/HW.2024.5(174).5465
2. Голяновський О., Качур О., Ворона Р., Мазур Т., Федоренко Д., & Островець К. (2025). Особливості проведення кесаревого розтину у вагітної з морбідним ожирінням (випадок із практики). *Репродуктивне здоров'я жінки*, (2), 26–32. <https://doi.org/10.30841/2708-8731.2.2025.326508>
3. Голяновський О., Ключко І., Куліковська К., Ворона Р., Островець К., Морозова О., & Кононець О. (2025). Подвійна плацента при одноплідній вагітності: ризик ускладнень (випадок із практики). *Репродуктивне здоров'я жінки*, (4), 116–121. <https://doi.org/10.30841/2708-8731.4.2025.335439>
4. O. V. Golyanovskiy, O. V. Morozova, R. M. Vorona, K. S. Ostrovets (2025). Clinical effectiveness of different cesarean section techniques in cases of morbid obesity. *REPRODUCTIVE HEALTH OF WOMAN* №6 (85)/2025: 130-136. DOI: <https://doi.org/10.30841/2708-8731.6.2025.341014>.
5. Ворона Р., & Голяновський О. (2025). Профілактика атонічних кровотеч у ранній післяпологовий період у породіль групи високого ризику геморагічних

ускладнень. Репродуктивне здоров'я жінки, (7), 58–64. <https://doi.org/10.30841/2708-8731.7.2025.343881>

6. О. В. Голяновський, Р. М. Ворона, К. С. Островець (2026). Профілактика атонічної кровотечі під час та після кесаревого розтину у вагітних жінок з високим прогнозованим ризиком геморагічних ускладнень. РЕПРОДУКТИВНЕ ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ №1 (88)/2026: 71-77. <https://doi.org/10.30841/2708-8731.1.2026.354636>.

7. Golyanovskiy Oleg V, Vorona Roman M, Ostrovets Kateryna S, Voloshyn Oleksandr A, Fedorenko Dmitro S., (2025), Cardiometabolic Disorders in A Pregnant Woman with Severe Preeclampsia on the Background of Morbid Obesity (Case Report), J Clinical Cardiology and Cardiovascular Interventions, 8(5); DOI: 10.31579/2641-0419/461

8. Голяновський, О., Ворона, Р., Міцода, Р., Федько, Р., & Островець, К. (2026). Терапія масивної атонічної кровотечі модифікованою вакуумною системою низького тиску (клінічний випадок). Репродуктивне здоров'я жінки, (2), 88–94. <https://doi.org/10.30841/2708-8731.2.2026.359226>

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Голяновський О. В., Морозова О. В., Ворона Р. М. Оцінка клінічної ефективності різних методик проведення КР за морбідного ожиріння. В: Пленум ГО «Асоціація акушерів-гінекологів України» та науково-практична конференція з міжнародною участю «Акушерство, гінекологія, репродуктологія: сьогодення та перспективи» (м. Ужгород, 2-3 жовтня 2025 року).